

MAHKEMEDEN EMEKLİ OLACAKLARA MÜJDELİ HABER

Anayasa Mahkemesi yaşlılık aylığına başvuru yapılabilmesi için işten ayrılma şartını iptal etti. Avukat

Gülşah Bilgeç Akdoğan yazdı **s4**

18 YAŞ ALTINA ÖZEL EMEKLİLİK İMKANI

1 Temmuz'dan itibaren 18 yaş altı özel emekliliğe, yani bireysel emeklilik sistemine girebilecek. Devlet de yüzde 25 katkı yapacak. **s5**

SORULARINIZI CEVAPLAMAYA BAŞLADIK

Banka hayat sigortası isteyebilir mi? Hasar aracısına vekalet verilmeli mi? Fazla çalışma emekli maaşını düşürür mü? Vatandaş sordu Sigorta Gazetesi uzmanları cevapladı. **s6**

15 SORUDA DEĞER KAYBI TAZMİNATI

Trafik sigortasında en çok merak edilen konuların başında değer kaybı tazminatı geliyor. Trafik kazasına karışan ve kazada aracı hasarlanan sürücüler, aracının ikinci el piyasa değerindeki düşüşü alabilmek için sigorta şirketlerine başvuruyor. Peki, nedir değer kaybı tazminatı, kimler alabilir? **s3**

TRAFİK SİGORTASINDAN ÖDENİYOR

- Piyasa rayiç değerindeki kaybı karşılıyor.
- Tazminat trafik sigortasından ödeniyor
- Kazada kusursuz taraf olmanız gerekiyor.
- Model ve kilometre sınırı yok.
- Çoğu hasarı kapsıyor.
- Sigorta şirketine başvurmanız gerekiyor.
- Kaporta, plastik tampon onarımları ödenmiyor.
- Taksiler, kiralık araçlar da alabiliyor.
- Tazminata itiraz hakkınız bulunuyor.

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİNDE BUNLARA DİKKAT!

İşveren, işten çıkarırsa kıdem tazminatı nasıl hesaplanacak? Kısa çalışma ödeneği süresi hesaba katılacak mı? Emeklilik uzayacak mı? Prim yatmayan süreler ileride borçlanılabilecek mi? İşte, tüm merak edilenler. **s2**

- İş Kanunu'nda kıdem tazminatı konusunda kesin hüküm yok.
- Yargıtay 10 yıl önce kısa çalışma ödeneği ile ilgili karar verdi.
- Kısa çalışma ödeneği alınan süre kıdem tazminatında hesaba katılmayacak.
- Ücretsiz izinde olunan süreler da tazminat hesabına yansımayacak.
- Çalışanın kıdemi eksik hesaplanacak.
- Kısa çalışmada sosyal güvenlik primleri ödenmiyor.
- Ödenek alanların emeklilikleri uzayacak.

KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİNDE BUNLARA DİKKAT! EMEKLİLİK SÜRESİ UZAYACAK KIDEM TAZMİNATINI ETKİLEYECEK

2020'nin mart ayında, yani koronavirüs salgının başladığı ilk günlerde, kısa çalışma ödeneğinin şartları kolaylaştırılarak, işveren ve çalışanlara kısa çalışma ödeneğinden yararlanma imkanı getirildi. Son olarak da kısa çalışma ödeneğinin süresi 30 Haziran 2021 tarihine kadar uzatıldı. Geçen senenin mart ayından bu yana da kısa çalışma ödeneğinden 3 milyon 700 binden fazla çalışan yararlandı.

Özellikle salgında kısıtlamalar nedeniyle çalışanların büyük bir kısmı 12 aydır kısa çalışma ödeneği alıyor ve yeni uzatma kararı ile birlikte üç ay daha ödenek alacaklar. Böylece çalışanlar 15 aydır kısa çalışma ödeneğinden işverenleri aracılığı ile yararlandırılıyor.

Çalışanların kafasında birçok soru işareti var. Kısa çalışma ödeneği kıdem tazminatını nasıl etkileyecek? Kısa çalışma ödeneği süresi çalışanların emekliliğini nasıl etkileyecek?

Bu soruların cevaplarını sadece kısa çalışma ödeneğinden yararlanan çalışanlar değil, işvereni tarafından ücretsiz izne çıkartılıp da, devletten ücretsiz izin desteği ya da bir başka adıyla nakdi ücret desteği alan 2 milyona yakın çalışan da merak ediyor.

KIDEM TAZMİNATINDA HESABA KATILMAZ

⊙ Kısa çalışma ödeneği alan çalışanlar, 'işveren işten çıkarırsa kıdem tazminatım nasıl hesaplanacak, kısa çalışma ödeneği aldığım süreler kıdem tazminatı hesabına katılacak mı?' diye soruyor. İş Kanunu'nda, kısa çalışma ödeneği süresinin kıdem tazminatında hesaba katılıp, katılmayacağı konusunda kesin bir hüküm yok.

⊙ 10 yıl önce çalışanlar tarafından açılmış davalar nedeniyle Yargıtay bir karar verdi. O karar da, kısa çalışma ödeneği alınan sürelerin kıdem tazminatında hesaba katılacağı yönünde. Ancak, o dönemde açılan davada kısa çalışma ödeneğinden yararlanma süresi en fazla 3 aydı. Oysa salgın nedeniyle kısa çalışma ödeneğinin süresi neredeyse 15 aya kadar uzadı. Dolayısıyla Yargıtay'ın 10 yıl önce aldığı karar bugün uygulanan kısa çalışma ile aynı değil.

⊙ İş hukukçuları ise kısa çalışma ödeneği alınan sürenin kıdem tazminatında hesaba katılmayacağını söylüyor. Özetle, işten çıkarma yasağı bittikten sonra ister işveren çalışanı işten çıkarınsın, isterse de çalışan gerekli şartları yerine getirip kendi ayrılınsın; kısa çalışma ödeneği aldığı süre, kıdem tazminatı hesabına katılmayacak. Örneğin, bir çalışan 12 aydır kısa çalışma ödeneği alıyorsa ve işveren de bu çalışanın işine son verirse; çalışanın kıdemi 12 ay eksik hesaplanacak.

GEÇ EMEKLİ OLACAKLAR

⊙ Kısa çalışma ödeneği alan çalışanların emeklilik konusunda da kafaları karışık ve iki sorunun cevabını arıyorlar. Birincisi, emeklilik sürelerinin uzayıp uzamayacağı; diğeri ise prim yatmayan sürelerin ileride borçlanılıp borçlanılamayacağı. Kısa çalışma ödeneği alan çalışanların, ödenek aldıkları sürede yaşlılık, malullük, ölüm primleri yani, emeklilik primleri yatmıyor. Bunu ne işveren yatıyor ne de devlet karşılıyor. Örneğin, işyeri tamamen faaliyetini durdurmuşsa ve çalışan 10 aydır kısa çalışma ödeneği alıyorsa, bu 10 ay boyunca çalışanın primi yatmıyor.

⊙ Kısa çalışma ödeneğinden yararlanan kimi işyerleri ise tamamen faaliyetini durdurmak yerine haftalık çalışma süresini azalttı

ve çalışılmayan günler için devletten kısa çalışma ödeneği aldı. İşte, bu süreler için de çalışanların primleri yatırılmıyor.

⊙ Örneğin, işyeri kısa çalışma ödeneğinden yararlanmak için faaliyetini azaltmışsa ve 30 gün içinde sadece 10 gün çalışılmışsa; çalışan 20 günün parasını kısa çalışma ödeneğinden aldı, kalan 10 gün için de işverenden maaşını aldı, işveren de 10 günlük prim yatırdı. Bu da çalışanın bir ay içinde 20 gün priminin yatmadığı anlamına geliyor.

⊙ Primler yatmadığı için de maalesef kısa çalışma ödeneği alanların emeklilik süreleri etkileniyor ve haliyle emeklilikleri uzuyor. Bu durumda, çalışan, 12 ay kısa çalışma ödeneği almışsa, emekliliği 10 ay uzayacak demektir.

ÜCRETSİZ İZİNDE OLANLARIN DURUMU

⊙ Peki, işvereni tarafından ücretsiz izne çıkartılıp da devletten ücretsiz izin desteği alanların durumu ne olacak? Ücretsiz izin uygulaması salgın ile birlikte işverenlere ve çalışanlara destek olmak için getirilen bir uygulama ve İş Kanunu'nda yeri yok. O nedenle, çalışanların ücretsiz izinde oldukları süreler kıdem tazminatında hesaba katılmayacak. Örneğin, çalışan, 10 aydır ücretsiz izin deyse ve devletten nakdi ücret

desteği alıyorsa, bu 10 aylık süre kıdem tazminatında hesaba katılmayacak.

⊙ Ücretsiz izinde çalışanların sigorta primleri de yatırılmadığından, bu süreler emekliliği etkileyecek ve ücretsiz izinde geçen süreler nedeniyle çalışanların emekliliği uzayacak. Ödenmeyen primler için ücretsiz izinde olan çalışanlara bu primleri borçlanarak ödeme imkanı da tanınmıyor.

PRİM BORÇLANMASI YAPILACAK MI?

⊙ Kısa çalışma ödeneği alıp da sigorta primleri yatmayan çalışanlar ileride kısa çalışmada oldukları süreleri borçlanabilirler mi? İş Kanunu geçmişe yönelik borçlanmaya imkan tanımıyor. Yani, kısa çalışma ödeneği alanlar ileride bu sürelerini borçlanamayacak. Bunun için yasal düzenleme yapılıp, kısa çalışma ödeneğinin borçlanabilecek süreler içine eklenmesi gerekir. Ancak kadınlar doğum borçlanması, erkekler ise askerlik borçlanması yapabilirler.

İŞTE, TRAFİK SİGORTASINDA EN ÇOK MERAK EDİLEN KONU 15 SORUDA ARAÇLARDA DEĞER KAYBI TAZMİNATI

Konu trafik kazası ve trafik sigortası olunca en çok merak edilenlerin başında değer kaybı tazminatı geliyor. Trafik kazasına karışan ve kazada aracı hasarlanan sürücüler, aracının ikinci el piyasa değerindeki düşüşü alabilmek için sigorta şirketlerine başvuruyor. Peki, nedir değer kaybı tazminatı, kimler alabilir?

Haber: Aytaç NALLAR

1 Araçta değer kaybı tazminatı nedir?

Trafik kazası sonrası hasar gören araçlar TRAMER kayıtlarına hasarlı araç olarak kaydoluyor. Aynı zaman da araç, onarım gördüğünden piyasa rayiç değerinde kayıp yaşıyor ve hasarlı araç olduğundan ikinci elde fiyatı düşüyor. Sigortalılar araçta oluşan kaybı trafik sigortasından alabiliyor. Buna da 'değer kaybı tazminatı' deniyor.

2 Değer kaybı tazminatını kim ödüyor?

Trafik sigortası kapsamında sigorta şirketleri bu tazminatı ödüyor.

3 Tazminattan kimler yararlanabiliyor?

Değer kaybı tazminatı alabilmeniz için karıştığınız trafik kazasında kusursuz taraf olmanız gerekiyor.

4 Kusurlu sürücüler tazminat talep edebilir mi?

Hayır, kazada kusurlu tarafsanız, aracınızdaki değer kaybını alamazsınız.

5 Tüm hasarlar için tazminat alınabilir mi?

Mini onarım ile giderilen basit kaporta, plastik tampon onarımları, cam, radyo-teyp, lastik, hava yastığı, jant, mekanik, elektrik, elektronik ve döşeme aksamında yapılan onarımlar için değer kaybı alamıyorsunuz. Bunlar tazminatın dışında kalıyor.

6 Araçta oluşan tüm hasarlar için tazminat alınır mı?

Yukarıda sayılanlar dışında araçta oluşan tüm hasarlar için tazminat alabilirsiniz.

7 Taksi, kiralık araçlar gibi ticari amaçlı kullanan araçlar da tazminat alabiliyor mu?

Alabiliyor ve eskiden bu konuda değer kaybı tazminatının yüzde 50'si ödenirken, şimdi tamamı ödeniyor.

8 Model ve kilometre sınırı var mı?

Hiçbir sınırlama yok. Geçmişte 165.000 kilometre sınırı vardı ama bu sınır kaldırıldı. Modeli ve kilometresi ne olursa olsun değer kaybı tazminatı alınabiliyor. Ancak aracın kilometresine göre alınacak tazminat değişiyor. Kilometresi yüksek araçlar daha düşük tazminat alıyor.

9 Tazminat için kime, nasıl başvurulması gerekiyor?

Kaza tespit tutanağı ve değer kaybı talep edilen araca ilişkin hasar ekspertiz raporu ile hasar fotoğrafları, aracın ruhsat fotokopisi, sürücü belgesi ile sigorta şirketine bizzat ve yazılı olarak müracaat edeceksiniz. Başvuruyu sigorta şirketinin internet sitesi üzerinden de yapabiliyorsunuz. Sigorta şirketi gerekli hesaplamayı yapıp, çıkan değer kaybı tazminatını bankaya yatırarak.

10 Değer kaybı tazminatını kim belirliyor?

Sigorta eksperleri tarafından belirleniyor.

11 Tazminat talebi için araçlara başvurmak gerekir mi?

Hiçbir aracıya başvurmanıza gerek yok. Sigorta şirketine başvurmanız yeterli.

12 Sigorta şirketinin ödediği tazminatı yetersiz bulursam, itiraz

edebilir miyim?

Edebilirsiniz. Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurabilirsiniz. Başvurular 4 ay gibi kısa bir sürede çözüme kavuşuyor.

13 Bir kere mi tazminat alınabiliyor?

Sürücü senede kaç kazaya karışırsa karışsın, her seferinde değer kaybı tazminatı için başvurabilir ve tazminat alabilir.

14 Zaman aşımı süresi var mı?

Var; değer kaybı tazminatının kaza tarihinden itibaren 2 yıl içerisinde talep edilmesi gerekiyor.

15 Tazminat nasıl hesaplanıyor?

Tazminatın hesaplanmasında standart bir formül var. Bu formülü de kamu belirliyor ve sigorta şirketleri bu formüle göre hesaplama yapıp, tüketiciye ödüyor. Aracın piyasa değeri, hasarın boyutu yani büyüklüğü ve aracın kilometresine göre tazminat değişiyor. Piyasa değeri 75 bin liraya kadar olan araçlarda farklı, 300 bin liranın üzerinde değeri olan araçlarda farklı tazminat tutarları ortaya çıkıyor. Aracın karıştığı kazanın sonucunda oluşan hasarın; büyük, orta, küçük ve basit hasar olmasına göre de tazminat farklılaşıyor.

SİGORTA GAZETESİ

Yayın adı:
www.sigortagazetesi.com

Yayın Sahibi:

**TYP Televizyon Yayın
Prodüksiyon Danışmanlık
LTD. ŞTİ.**

Yayın Sorumlusu:
Peruzar DOĞAN

Yayın Yönetmeni:
Aytaç NALLAR

Yazı İşleri Müdürü:
Alev NALLAR EMİROĞLU

Haber Müdürü:
Serdar YİĞİTOL

Sorumlu Müdür:
Av. Gülşah BİLGEÇ

Yönetim Yeri: Ergenekon Mah.
Halakargazi Cad. Yeni Pasaj Apt.
No:55 B/14 Şişli

İletişim:
info@sigortagazetesi.com

Sigorta Gazetesi'nde yer alan yazı, haberlerin telif hakkı TYP LTD ŞTİ'ye aittir. Buradaki öneriler tavsiye niteliğindedir.

HUKUKÇU GÖZÜYLE

Arabulucu-Avukat Gülşah Bilgeç AKDOĞAN

EMEKLİ OLACAKLARA MÜJDELİ HABER ANAYASA MAHKEMESİ O MADDEYİ İPTAL ETTİ

Anayasa Mahkemesi, kanunun, çalışanın yaşlılık aylığına başvuru yapabilmesi için işten ayrılması şartını içeren maddeyi iptal etti. Buna göre çalışan en geç üç ay önceden yaşlılık aylığına başvuru yapabilecek ve başvuru süresince de çalışabilecektir.

Çalışanlar için çok avantajlı olacağını düşündüğümüz ve aslında Anayasa'nın temel ilkelerinden çalışma hak ve özgürlüğüne uygun olarak 14.1.2021 tarihinde verilen hükmün içeriğini paylaşalım.

Ancak kararı paylaşmadan önce Anayasa'nın 49. maddesine bakalım. Anayasa'da öngörülen çalışma hakkı, bir temel hak ve özgürlük olarak anayasal güvenceye bağlıdır. Devlet, çalışanların yaşam düzeyini yükseltmek, çalışma yaşamını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemekle yükümlüdür.

ÇALIŞAN GELİR KAYBINA UĞRUYOR

Ancak Sosyal Sigortalar Kanunu gereği, 'Sigortalı olarak çalıştığı işten ayrıldıktan sonra yazılı istekte bulunan ve yaşlılık aylığına hak kazanan sigortalıya bu isteğinden sonraki aybaşından başlanarak yaşlılık aylığı bağlanır' şeklindeki düzenlemede; iş akdi sonlandırılmadan başvuru yapılamayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu aşamada çalışan işten ayrıldıktan sonra başvuru yapıyor ise de başvuru ve değerlendirme sürecini beklediği

için bir süre gelir elde edemiyordu. Böylelikle çalışanın açıkça mağdur olduğu bir durum ortaya çıkıyordu.

Kuralda, hizmet akdine bağlı çalışan sigortalıya yaşlılık aylığı bağlanması için SGK'ya yazılı başvurudan önce çalışılan işten ayrılma koşulu öngörülmüştür. Böylece sigortalılık statüsünde meydana gelen değişikliğin işyeri ile SGK kayıtlarına sağlıklı olarak işlenmesi ve sosyal güvenlik sisteminin düzenli bir şekilde işleyişinin sağlanması amaçlanmıştır.

ÜÇ AYLIK SÜREYE DİKKAT!

Sigortalının çalıştığı işten ayrılmadan da pasif sigortalı statüsüne geçirilerek prim ödemelerini buna göre düzenlenmesi sosyal güvenlik sisteminin düzenli işleyişi üzerinde olumsuz bir etki oluşturmaz.

Yaşlılık aylığı tahsis talebinde bulunan sigortalının ya da SGK'nın, tahsis talebinde bulunduğu işverene bildirmesi ve SGK ile işveren kayıtlarının buna göre düzenlenmesi mümkündür.

Öte yandan, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na göre,

yaşlılık aylığı bağlanacak sigortalıların tahsis taleplerine SGK tarafından gerekli belgelerin ve incelemelerin tamamlandığı tarihten itibaren en geç üç ay içinde yazılı olarak cevap verilmesi öngörülmüştür.

MAHKEME NEYİ İPTAL ETTİ?

İtiraz konusu kural uyarınca sigortalının yaşlılık aylığı talebinde bulunabilmesi için işten ayrılması gerektiği gözetildiğinde kural, sigortalının söz konusu üç aylık dönemi herhangi bir gelir elde etmeksizin geçirmek zorunda kalmasına neden olmaktadır.

Her ne kadar daha sonra aylık bağlandığında sigortalıya aylık bağlanmayan dönemlerin ödemesi yapılabilmekte ise de bu durum sigortalının aylar boyunca hiçbir gelir elde edememesinin neden olduğu mağduriyetleri tümüyle ortadan kaldırmamaktadır. Dolayısıyla kural orantılı değildir, diye yorum yapılarak ilgili kanunun fıkrası iptal edilmiştir.

Bu iptal kararına göre; çalışan en geç üç ay önceden yaşlılık aylığına başvuru yapabilecek ve başvuru süresince de çalışabilecektir.

DEVLET SİSTEME GİRECEK HER GENÇ İÇİN YÜZDE 25 KATKI YAPACAK

18 YAŞ ALTINA ÖZEL EMEKLİLİK İMKANI

Haber: Aytaç NALLAR

Özel emeklilikte, yani Bireysel Emeklilik Sisteminde (BES) yapılacak yeni düzenleme ile 18 yaş altının da sisteme girmesine imkan tanınacak. Bu konuda yapılacak düzenlemeler de 30 Haziran sonuna kadar bitmiş olacak. Daha açık bir anlatımla, 1 Temmuz tarihinden itibaren artık 18 yaş altı gençler de özel emekli olabilecek.

22 MİLYON GENÇ VAR

Son açıklanan verilere göre de Türkiye nüfusunun yüzde 27,2'si çocuklardan oluşuyor. Bu da 22 milyon 750 bin genç anlamına geliyor. İşte, bu 22.7 milyon genç, 1 Temmuz tarihinden itibaren bireysel emeklilik sistemine girebilecek.

Bireysel emeklilik sistemi 18 yaş üstünü kapsadığından bugüne kadar 18 yaş altı gençler sisteme giremiyorlardı. Sistemdeki katılımcıların bir kısmı çocukları için BES yaptırabiliyorlardı ancak kendi adlarına yaptırabiliyorlardı.

100 LIRA İLE TASARRUF

1 Temmuz'dan itibaren ise gençlerin geliri olmadığından özel emeklilik için aylık ödenecek katkı paylarını yine ebeveynler ödeyecek ama BES sözleşmesi gencin adına olacak. Hatta öyle ki, anne-babalar yeni doğan çocukları için özel emeklilik planı alabilecek. Devlet de 18 yaş altı sisteme giren her genç için yüzde 25 katkı yapacak. Böylece, genç yaşta sisteme girileceğinden, aylık 100 lira, 150 liralık gibi düşük tutarlar ödeyerek tasarruf edilebilecek.

Böylece, ebeveynler, çocukları için küçük yaşta BES yaptırdığında, ileride eğitim için ciddi katkı yapacak tasarrufa ulaşabilecek. Eğitimin dışında da bu tasarruflar kullanılabilir.

Peki, 18 yaş altı gençlerin özel emeklilik sistemine girmeleri için emeklilik şirketleri yöneticileri neler dediler?

EBEVEYNLER ÇOCUKLARI İÇİN BİRİKTİRECEK

MetLife Emeklilik ve Hayat Genel Müdürü Deniz Yurtseven: "18 yaş altının bireysel emeklilik sistemine girmesine imkan tanınması Türkiye'deki tasarruf alışkanlığının artırılması için önemli ve doğru bir adım. Türkiye'de nüfusun yaklaşık yüzde 27'si 18 yaş altında. Burada 22 milyona yakın bir potansiyel var. Önümüzdeki bir iki yıl içinde bana göre 1,5 milyona yakın gencimiz sisteme girer. Bireysel emeklilik sistemine giren vatandaşlarımız, kendi emekliliği için birikim yapmaktan ziyade ailesinin, çocuğunun geleceğini güvence altına almak istiyor. Birçok ebeveyn 18 yaşından küçük çocuklarını bireysel emeklilik sistemine katabilir."

DEVLET KATKISINDAN YARARLANACAKLAR

Anadolu Hayat Emeklilik Genel Müdürü Yılmaz Ertürk: "Tasarruflarımız ülkenin yatırım ihtiyacını karşılamaya yetmiyor ve daha fazla yurtiçi tasarrufa ihtiyacımız var. 18 yaş altının sisteme girmesi, küçük yaşlarda tasarruf bilincine sahip olmayı getirecek. 18 yaş altının katkılarını yine ebeveynleri ödeyecek ama gençlerimiz de bireysel emeklilik sisteminin bir parçası olduğunu bilecekler. Bu sistemin büyümesi için devletin de katkısı olacak. 18 yaş üstü için devlet yüzde 25 katkı yapıyor, şimdi 18 yaş altı da bu imkandan yararlanacak. Burada birikimlerin eğitim amaçlı kullanılması gibi birtakım seçenekler de sunulacaktır."

EĞİTİM İÇİN KULLANABİLECEKLER

Katılım Emeklilik Genel Müdürü Ayhan Sincek: "Gençlerin sisteme dahil edilebilecek olmasıyla BES'in sosyal yaşamdaki rolü daha önemli hale gelecek. Ebeveyn, çocuğu için küçük yaşta BES yaptırırsa, belirli safhada hem eğitim hem de diğer ihtiyaçlar için ciddi katkı yapacak tasarrufa ulaşabilir. Tasarrufun farkındalığı daha erken yaşlarda anlaşılmaya başlayacak. Tasarruf etme ve gelecek planlamaya yönelik bilgi ve beceriler, çocuklar ve gençler tarafından da giderek daha çok sahiplenilecek. Yeni düzenlemeyle birlikte 2-3 yıl içinde BES'e katılımın gençlerde de çok ciddi sayılara ulaşacağını tahmin ediyoruz."

GELECEKLERİ İÇİN KAYNAK OLACAK

AvivaSa CEO'su Fırat Kuruca: "Çocuklar en değerli varlıklarımız. Onların geleceğinde mali ihtiyaçları ve bunu karşılayacak finansal kaynaklara ihtiyaç olacak. Küçük yaştan itibaren düzenli gelirlerle, tam da 'damlaya damlaya göl olur' felsefesi ile çocuklarımızın ihtiyaçları olduğu dönemde, bireysel emeklilik sistemi ile ilave kaynak yaratılmış olacak. Bu kaynakla; ister eğitim finanse edilir, ister evlilik finanse edilir, belki ev sahibi olmak için planlar yapılabilir ya da iş kurulabilir. Devlet katkısı açısından da nüfusun 22 milyonunun devlet katkısı alabilmesi önemli. Bugün de kişiler çocukları için, dedeler torunları için bireysel emeklilik hesabı açabiliyorlar ama şimdi çocukları için yatırım yapabilecekler."

1 Temmuz tarihinden itibaren 18 yaş altı da özel emekliliğe, yani bireysel emeklilik sistemine girebilecek. 22 milyondan fazla genç bu imkandan yararlanabilecek. Devlet de sisteme girecek her genç için yüzde 25 katkı yapacak. Tasarruflar eğitim için de kullanılabilir.

SORUN-CEVAPLAYALIM

● Sosyal güvenlik, özel sigortalar, özel emeklilik, bireysel emeklilik sistemi hakkında tüm merak ettikleriniz, <https://sigortagazetesi.com> da.

● Sosyal güvenlik sistemi ve özel sigortalar konusunda sorularınızı <https://sigortagazetesi.com/tuketici-kosesi/> ve sigortagazetesi@sigortagazetesi.com adresine iletebilirsiniz.

Sosyal güvenlik ve özel sigorta uzmanları tüm sorularınıza cevap verecektir.

DANIŞMA
KÖŞESİ

BANKA YENİDEN HAYAT SİGORTASI İSTEYEMEZ

Bir bankadan kredi kullandım. Kredinin hayat sigortasını iptal edip paramı da geri aldım. Kredi ödemelerim halen devam ediyor ve aksatmadan ödüyorum. Hayat sigortasını iptal ettirdikten sonra banka benimle irtibata geçip, yeniden sigorta yapmak istediğini söyledi. Ben de istemedim. Salgın döneminde bankanın bu yaptığı yasal mı? Tekrar sigorta yaptırmak zorunda mıyım? Banka hakkımda yasal bir işleme başvurabilir mi? M.K.

Kredi kullanırken banka hayat sigortasını zorunlu olarak yaptırılmaz. Yasa, bankaların zorunlu olarak hayat sigortası yapmasına izin vermiyor ama bankanın kredi verirken tüketiciden hayat sigortası isteme hakkı bulunuyor. Banka zaten sigortanızı iptal etmiş. Yeniden sigorta yaptırmak için zorlayamaz. Banka sigorta yaptırmıyorsanız diye yasal bir işlem de yapamaz. Krediyi alırken, hayat sigortası isteyebilirdi ancak siz zaten krediyi kullanmışsınız ve ödemelerinize de devam ediyorsunuz.

ARACI İLE ANLAŞMAYIN SİGORTA ŞİRKETİNE BAŞVURUN

Üç ay önce işyerine giderken trafik kazası geçirdim. Kazada iki bacağım kırıldı. Bir kolumda da çatlak var. Vücutumda ciddi ezikler oluştu. Bu süreçte beni üç hukuk bürosu, iki de sigorta şirketi aradı. Nasıl hareket edeceğimi bilemedim. Sigorta şirketi ile mi, hukuk bürosu ile mi anlaşsam? T.S.

Kimse ile anlaşmanıza ya da sigorta şirketinden tazminat almak için birilerine vekalet vermeye, birilerini aracı kılmaya gerek yok. Hasar aracıları ile anlaşmanıza hiç gerek yok. Kaza raporları, hastane raporları yani kazaya ilişkin tüm gerekli evraklarla sigorta şirketine başvurmanız yeterli. Sigorta şirketi tazminat ödemesi yapacaktır. Eğer sigorta şirketinin ödediği tazminatı az bulursanız Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurabilirsiniz.

EMEKLİ MAAŞINIZ DÜŞMEZ

20 yıldır bir şirkette müdür pozisyonunda çalışıyorum. Bugüne kadar da SGK'ya prim ödemelerim hep tavandan yatırıldı. Emeklilik için gerekli prim gün sayımı doldurdum ancak yaştan dolayı emekli olmama daha 6 yıl var. Çalışmıyorum. Eğer bir yerde çalışmaya başlarsam ve primlerim de asgari ücret üzerinden yatırılırsa, emekli olduğumda alacağım emekli aylığı düşer mi? Z.K.

Asgari ücret ve asgari ücretin biraz üzerinde maaşla çalışanlar emekli olmayıp, çalışmaya devam ederlerse emekli maaşları düşüyor. Tavandan prim ödeyenler ya da daha üzeri prim ödeyenler ise çalışmaya devam ederlerse maaşları her ay belirli miktarda artıyor. Sizin uzun yıllar primleriniz tavandan yatırılmış. Dolayısıyla bundan sonra primlerin asgari ücret üzerinden yatırılmasının emekli maaşına olumsuz etkisi olmaz, aksine prim yatırıldığı için olumlu yansır.

İSTEDİĞİNİZ ZAMAN BİREYSEL EMEKLİLİKTE ÇIKABİLİRSİNİZ

Eşimden, 2018 yılından beri bireysel emeklilik sistemi için her ay düzenli kesinti yapılıyor. Biz bu kesintileri almak istersek, ne kadar para alırız. Kesintileri alabilir miyiz? T.G.

Eşiniz, 2017 yılında başlayan ve 45 yaş altı çalışanların, bireysel emeklilik sistemine girmesini sağlayan otomatik katılım sistemi içinde bulunuyor. Eşinizin çalıştığı işyeri her ay eşinizin maaşından kesinti yapıp, işverenin anlaştığı emeklilik şirketine yönlendiriyor. Böylece eşiniz, otomatik katılım sistemi aracılığı ile tasarruf ediyor. Devlet de eşiniz adına her ay yüzde 25 katkı yapıyor. Sistemden çıkma hakkınız var. Çıkarken de 2018 yılından beri yapılan tasarruf ve bu tasarrufun getirisini emeklilik şirketinden alabilirsiniz. Ancak devletin eşiniz adına yatırdığı katkı paylarını alamazsınız. Önerimiz, sistemden çıkmayıp, biriktirmeye devam etmeniz. Çıkmak istiyorsanız da maaşlardan yapılan kesintilerin aktarıldığı emeklilik şirketi ile irtibata geçebilirsiniz.